

༡༡། །དམངས་གཙོ་དང་སྲིབས་ལྷགས་སྐོར་
གྱི་སློ་མཐུན་དྲིང་ཞེའི་ཕིན་གྱི་རྣམ་བཤད།

ཀྱང་གྱང་ཀྱང་དབྱང་ཚད་ལྡན་ཡིག་ཆ་ཞིབ་འཇུག་
ཁང་ནས་བསྐྱེགས།

ཨི་ཡུལ་དཔེ་ཆུན་ཁང་།

༡༣། །དམངས་གཙོ་དང་ཁྲིམས་ལུགས་སྐོར་གྱི་
སློབ་མཁུན་ཏིང་ལའོ་ཡིན་གྱི་རྣམ་བཤད།

ཀྲུང་གྲང་ཀྲུང་དབྱང་ཚད་ལྡན་ཡིག་ཆ་ཞེས་

འཇུག་ཁང་ནས་བསྐྱུགས།

མི་སྲིག་དཔེ་ལྷན་ཁང་།

本书根据法律出版社1990年4月第1版北京第1次印刷版本翻译出版。

དེ་ལ་འདི་ནི་བྲི་མས་ཡིག་དཔེ་སྐྱུན་ཁང་གི་1990ལོའི་ཟླ་4པའི་པར་གཞི་1པ་པེ་ཅིན་གྱི་པར་ཐེངས་1
པ་གཞིར་བཟང་ཉི་ཤུ་རྩ་པ་སྐྱུན་པ་ཡིན།

དམངས་གཙོ་དང་བྲི་མས་ལུགས་སྐྱར་གྱི་ཕྱོ་མ་ཐུན་

ཉིང་ཞེའོ་ཕིན་གྱི་ནམ་བཤད།

ཀྲང་གུང་ཀྲང་དབྱང་ཆད་ལྟན་ཡིག་ཆ་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་བསྐྱུགས།

ཀྲང་དབྱང་མར་ལེའི་གསུང་ཚུལ་དང་མེའོ་ཅོ་ཏུང་གི་

གསུང་ཚུལ་མི་རིགས་ཡིག་རྒྱུར་ཅུས་ཀྱིས་བསྐྱུར།

མི་རིགས་དཔེ་སྐྱུན་ཁང་གིས་བསྐྱུར།

1990ལོའི་ཟླ་8པར་པར་གཞི་1པ་བསྐྱུགས།

1990ལོའི་ཟླ་8པར་པེ་ཅིན་ལ་པར་ཐེངས་1པ་བརྒྱུབ།

དེ་ལ་རིམ་སྤྱོད་1.50

邓小平同志论民主与法制

中共中央文献研究室编

(藏文)

中央马列著作毛泽东著作

民族语文翻译局译

民族出版社出版 新华书店发行

民族印刷厂印刷

开本 850×1168毫米 1/32 印张 4 3/8

1990年8月第1版

1990年8月北京第1次印刷

印数：0001—1,000册 定价：1.50

ISBN 7—105—01171—8/D·347

民 文

(藏41)

དཀར་ ཆག

- དམངས་གཙོ་ནི་བསམ་སྒྲོ་བཅིངས་ འགྲོལ་ གཏོང་ རྒྱུ་ ཆ་ རྒྱུ་
གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན། 1
(1978 ལོ་ཟླ་ 12 ཚེས་ 13 ཉིན།)
- མི་དམངས་དམངས་གཙོའི་སྲིད་དབང་སྒྲེང་འཛིན་མཐའ་འཁྱོངས་
བྱ་དགོས། 9
(1979 ལོ་ཟླ་ 3 ཚེས་ 30 ཉིན།)
- མི་དམངས་དམངས་གཙོ་ དར་ སྤེལ་ གཏོང་ རྒྱུ་ དང་ བཅའ་
བྲིམས་ལག་ལེན་བསྟར་རྒྱུ་ལ་ ལུ་ སྤེལ་ བྱེད་ སྐབས་ ཆབ་
ཁྲོམ་གྱི་རྒྱུ་པ་གལ་ཆེན་འདོན་སྤྲོད་བྱ་དགོས། 24
(1979 ལོ་ཟླ་ 6 ཚེས་ 15 ཉིན།)
- ཕྱིང་འཇགས་མཐུན་སྦྲིལ་གྱི་ཆབ་སྲིད་གནས་ རྒྱུ་ ཞིག་ ཡིན་
པར་བྱ་དགོས།..... 27
(1980 ལོ་ཟླ་ 1 ལོ་ཚེས་ 16 ཉིན།)
- “ཆེན་པོ་བཞི་”ཞེས་པ་ནི་དམངས་གཙོ་ དར་ སྤེལ་ གཏོང་ བའི་
ཐབས་ཤེས་ཡག་པོ་ཞིག་མིན། 40
(1980 ལོ་ཟླ་ 2 ཚེས་ 29 ཉིན།)
- དང་དང་རྒྱུ་ཁབ་གྱི་འགོ་བཙུག་ ལམ་ ལུགས་ བསྟར་བཅོས་ བྱ་
རྒྱུ་སྒྲིལ། (གནད་བསྟུན།) 42

(1980 ལོ་ཟླ་ 8 ཚེས་ 18 ཉིན།)

ལེགས་སྒྲིག་བྱེད་སྒྲིག་ལག་ལེན་མཐར་ཕྱིན་དང་སྤྱིང་འཇགས་
མཐུན་སྒྲིལ་ཡང་བར་འགན་ལེན་བྱ་དགོས། (གནད་
བསྟུན།) 67

(1980 ལོ་ཟླ་ 12 ཚེས་ 25 ཉིན།)

དཔལ་འབྱོར་ཐད་གྱི་ཉེས་གསོག་སྦྱོང་ངན་ལ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྟར་མཐའ་
གཅིག་དུ་གཏོང་དགོས། 77

(1982 ལོ་ཟླ་ 4 ཚེས་ 10 ཉིན།)

འགོ་ཁྲིད་ཐད་གྱི་སྦྱོང་གཡང་རུས་མེད་གྱི་གནས་ཚུལ་ངེས་པར་
དུ་སེམས་ཐག་ཅད་བཅད་གྱིས་སེལ་ཐབས་བྱ་དགོས། 83

(1983 ལོ་ཟླ་ 10 ཚེས་ 12 ཉིན།)

འབྱོར་ལྡན་གྲུལ་རིམ་གྱི་རང་དབང་ཅན་གྲུལ་བ་ནི་མ་ཅུ་རི་རིང་
ལུགས་གྱི་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་རྩ་མ་རེད། 85

(1985 ལོ་ཟླ་ 5 ལ་དང་ 6 ལར།)

ཡུང་དབྱང་ཆབ་སྲིད་ཅུས་གྱི་རྒྱུ་ལས་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་གྲོས་
ཚོགས་ཐོག་གི་གསུང་བཤད། 89

(1986 ལོ་ཟླ་ 1 ཚེས་ 17 ཉིན།)

ཆབ་སྲིད་སྒྲིག་སྒྲིལ་བསྐྱར་བཙོས་བྱས་ནས་བེད་སྤྱོད་ལུགས་གྱི་འདུ་
ཤེས་ལྷགས་ཆེ་རྒྱ་གཏོང་དགོས། 95

(1986 ལོ་ཟླ་ 6 ཚེས་ 28 ཉིན།)

ལྷ་བ་གསལ་སྤྱོད་གྱིས་འབྱོར་ལྡན་གྲུལ་རིམ་གྱི་རང་དབང་ཅན་
ལ་རྩ་སྒྲིལ་བྱ་དགོས། 100

(1986 ལོ་ཟླ་ 12 ཚེས་ 30 ཉིན།)

འགལ་རྒྱུན་བསལ་ནས་བསྐྱར་བཅོས་དང་སྒྲིབ་འབྱེད་པའི་སྤྱིད་
 རྩམ་སྒྲིབ་བརྟན་འགྱུར་མེད་ཀྱིས་ལག་ལེན་བསྐྱར་དགོས། 107

(1987 ལོའི་ཟླ་ 1 ཚེས་ 13 ཉིན།)

འགོ་བྱེད་ཡོད་ལ་གོ་རིམ་དང་ལྡན་པའི་སྒྲིབ་ནས་སྤྱི་ཚུགས་རིང་
 ལུགས་འཇུགས་སྤྱན་བྱ་དགོས། 113

(1987 ལོའི་ཟླ་ 3 ཚེས་ 8 ཉིན།)

ཞང་ཀང་དམིགས་བསལ་སྤྱིད་འཛིན་ཁུལ་གྱི་གཞི་ཅུའི་བཅའ་
 བློན་མཆོད་འགོད་ཀྱི་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཀྱི་ཡོན་ལ་མཇུག་
 འབྲུད་གནང་སྐབས་ཀྱི་གསུང་བཤད། (གནད་བསྐྱུས།) 119

(1987 ལོའི་ཟླ་ 4 ཚེས་ 16 ཉིན།)

སྤྱི་ཚུགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་དམངས་གཙོ་སྤེལ་དགོས་ན། འཕྱོར་
 ལྡན་གལ་རིམ་གྱི་དམངས་གཙོ་རི་མ་རི་བཞིན་འདྲ་སྤྱོད་
 བྱེད་མི་རུང་། 124

(1987 ལོའི་ཟླ་ 6 ཚེས་ 12 ཉིན།)

ཆབ་སྤྱིད་རྒྱུག་སྤེལ་བསྐྱར་བཅོས་བྱེད་དུས་དམངས་གཙོ་སྤེལ་
 དགོས་ལ་བྱིམས་ལུགས་ཀྱང་སྤེལ་དགོས། 128

(1987 ལོའི་ཟླ་ 6 ཚེས་ 29 ཉིན།)

བསྐྱར་བཅོས་བྱ་དགོས་ན་ཆབ་སྤྱིད་ཀྱི་གནས་བབ་བརྟན་པོ་ཞིག་
 མེད་ན་མི་འགྲིག་ 130

(1989 ལོའི་ཟླ་ 2 ཚེས་ 26 ཉིན།)

༡། དམངས་གཙོ་ནི་བསམ་སྒྲོ་བཅིངས་འགྲོལ་ གཏོང་རྒྱུ་ཆ་རྒྱུ་གཤམ་ཆེན་ཞིག་ཡིན།

(1978 ལོ་ཟླ་ 12 ཚེས་ 13 ཉིན།)

བསམ་སྒྲོ་བཅིངས་འགྲོལ་གཏོང་རྒྱུ་དང་ཁྱད་པ་དཀྱིག་དཀྱིག་གཏོང་རྒྱུ་
ཆ་རྒྱུ་ཏུ་ཅང་གཤམ་ཆེན་པོ་ཞིག་ནི་འབྱོར་མེད་གཤམ་རིམ་གྱི་དམངས་གཙོ་གཅིག་
ཟུང་གི་ལམ་ལུགས་དངོས་འབྱེལ་ལག་ལེན་བྱ་དགོས་པ་དེ་རེད། ང་ཚོར་གཅིག་
ཟུང་དང་གཅིག་བྱར་གྱི་འགྲོ་ཁྲིད་ཡོད་དགོས་མོད། འོན་ཀྱང་ངེས་པར་དུ་
དམངས་གཙོ་གང་མང་མང་ཞིག་ཀྱང་ཡོང་བར་བྱ་དགོས། དེ་འདྲུ་བྱས་ན་མ་
གཏོགས་གཅིག་ཟུང་ཡང་དག་པོ་ཞིག་ཡོང་མི་བྱུང་།

* འདི་ནི་སྒྲོ་མཐུན་ཏིང་ཞེས་མིན་གྱིས་ཀྱང་དབྱང་ལས་དོན་གྲོས་ཚགས་གྲོལ་བའི་ཚགས་
འདུའི་ཐོག་གནང་བའི་གསུང་བཤད་དེ་《བསམ་སྒྲོ་བཅིངས་འགྲོལ་དང་། དངོས་ཐོག་
བདེན་འཆོལ། རྒྱ་ཅུ་གཅིག་བརྒྱུ་གྱིས་མཐུན་ལ་བཟུ་བ་བཅས་བྱ་དགོས་》ཞེས་
པའི་ཁྲིམ་གཏིགས་པ་རེད། ཀྱང་དབྱང་གི་ལས་དོན་གྲོས་ཚགས་ཐངས་འདིས་ཏང་གི་
སྐབས་བཅུ་གཅིག་པའི་ཀྱང་ལྷ་ཆང་འཛམས་གྲོས་ཚགས་ཐངས་གསུམ་པ་འཛིན་རྒྱུ་
ལྷ་ཁྲིམ་ཚགས་ཐུས་ཡོད་ཅིང་། དོན་དངོས་ཐོག་སྒྲོ་མཐུན་ཏིང་ཞེས་མིན་གྱི་གསུང་
བཤད་འདི་ནི་ཀྱང་ལྷ་ཆང་འཛམས་གྲོས་ཚགས་ཐངས་གསུམ་པའི་སྐབས་ཀྱི་ནང་དོན་
གཙོ་པོ་རེད།

མིག་ཐུའི་དུས་སྐབས་འདིའི་རིང་དམངས་གཙོའི་ཐད་ལྷག་པར་ནན་བཤད་
 བྱ་དགོས་ཀྱི་འདུག གང་ཡིན་ཟེར་ན། སྔན་ཆད་དུས་སྐབས་རིང་པོ་ཞིག་གི་ནང་
 དུ་དམངས་གཙོ་གཅིག་སྟེང་གི་ལམ་ལུགས་ལག་ལེན་དངོས་སུ་བྱས་མེད་པ་དང་།
 དམངས་གཙོ་དང་ཁ་བྲལ་ནས་གཅིག་སྟེང་བྱས་སྐབས་དམངས་གཙོ་ཉུང་དགས་་
 པའི་ཁྱེན་གྱིས་རེད། ད་ལྟ་སྐད་ཆ་བཤད་པོད་མཁན་ནི་སྐར་བཞིན་སྔན་ཐོན་པ་
 ཉུང་གས་དེ་ཆ་རེད། ང་ཚོའི་ཁྱོས་ཆོགས་འདིར་ཞུགས་མཁན་ནང་སྔན་ཐོན་པ་
 མང་ཙམ་ཡོད། འོན་ཀྱང་དང་ཡོངས་དང་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་བལྟས་ན་
 མི་མང་པོ་ཞིག་གིས་ད་དུང་སྐད་ཆ་དེ་ཙམ་བཤད་པོད་ཀྱི་མི་འདུག བསམ་འཆར་
 ཡག་པོ་ན་མས་དེ་ཙམ་བཤད་མི་པོད་པ་དང་མི་ངན་བྱ་ངན་ལ་ངོ་ཚྏ་ལ་དྲི་ཙམ་་་
 བྱེད་མི་པོད་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་འགྱུར་ཤོག་མ་བཤད་ན། ཆང་མས་བསམ་སྒྲོ་
 བཅིངས་འགྲོལ་བཤང་ཡོད་པ་དང་ཁྱད་པ་དཀྱག་དཀྱག་བཤང་ཡོད་པ་རེད་ ཅས་་
 བཤད་ཐབས་མེད། དེ་འདྲའི་གནས་ཚུལ་འོག་དེང་རབས་ཅན་བཞི་དངོས་སུ་
 འགྱུབ་ག་ལ་ཐུབ།

ང་ཚོས་དམངས་གཙོའི་ཆ་ཁྱེན་བསྐྱུན་དགོས་པ་དང་། ལྷང་པོ་མི་འཛིན་
 པ་དང་། ལྷ་མོ་མི་གཡོག་པ། རྒྱག་པ་མི་གཞུ་བ་བཅས་ཀྱི་“གསུམ་མི་བྱེད་པའི་
 རིང་ལུགས་”བསྐྱར་བསྐྱགས་བྱ་དགོས། དང་ནང་དང་མི་དམངས་ནང་ཁྲལ་གྱི་
 ཆབ་སྲིད་འཆོ་བའི་ནང་དུ་དམངས་གཙོའི་བྱེད་ཐབས་སྟོད་དགོས་པ་ལས། མགོ་
 གནོན་དང་རྒྱང་དེག་གི་བྱེད་ཐབས་སྟོད་མི་རུང་། ཅ་ཁྱིམས་དང་དང་གི་སྒྲིག་
 ཡིག་ནང་དུ་གཏན་ལ་ཡབ་པའི་སྒྲི་དམངས་ཀྱི་ཁི་དབང་དང་། དང་ཡོན་གྱི་ཁི་
 དབང་། དང་ལུའི་ལུ་ཡོན་གྱི་ཁི་དབང་ལ་ངེས་པར་དུ་སྒྲོ་ཐག་ཤད་བཅད་ཀྱིས་
 སྒྱུར་སྒྱུར་བྱ་དགོས་པ་ལས་མི་སྒྲུ་ཞིག་གིས་ཀྱང་གནོད་འཆོ་བཤང་མི་ཆོག

ཉིན་ཁ་གས་ཀྱི་སྔན་ལ་གནམ་བདེ་སྒྲོ་མོ་ཆེའི་དོན་ཁྱེན་ལ་དཀར་འདོན་་་་
 བྱས་སྐབས་རྒྱལ་ཡོངས་མི་རིགས་ཁག་གི་མི་དམངས་ན་མས་དགའ་སྒྲོ་རབ་དུ་་་་་

འཁོལ་བ་དང་། མི་དམངས་མང་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་འཛུལ་སྐྱོད་མེས་སུ་
 ཆེས་ཆེར་འཕེལ་བ་རེད། མང་ཚོགས་ཀྱིས་བསམ་འཆར་འགའ་ཞིག་བརྟན་པ་དེ་
 བརྟན་མི་ཚག་ཟེར་མི་རུང་། མེས་སུ་གཏིང་ནས་མི་དགའ་བ་བྱེད་མཁན་རེ་
 གཉིས་ཀྱིས་དམངས་གཙོ་བེད་སྤྱད་ནས་ཟིང་ཆ་རྟོག་ཅམ་བསྐྱང་རྒྱུ་ཡི་རེ་རན་.....
 བཅངས་ནའང་སྤྱག་དགོས་དོན་གང་ཡང་མེད། དེ་ཐག་གཅོད་འོས་འཆམ་ཞིག་
 བྱ་དགོས་པ་དང་། མང་ཚོགས་ཆེས་མང་ཆེ་བར་ཡིན་མིན་བརྟན་གཅོད་ཐུབ་
 པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་དགོས། གསར་བརྗེ་སྤྱད་ཏང་ཞིག་ལ་ཆ་བཞག་
 བ་སྤྱག་དགོས་ས་ནི་མི་དམངས་ཀྱི་བསམ་འཆར་ཆོར་མི་ཐུབ་པ་དང་། སྤྱག་དགོས་
 ས་ཆེ་གོས་ནི་ཁོ་ཆོ་ཁ་མི་གྲག་པར་སྤྱད་པ་དེ་རེད། ད་ལྟ་ཏང་གི་ཕྱི་ནང་དུ་སྤང་
 ལམ་གྱི་གསར་འགྱུར་ཡིན་ལ་མིན་ལ་ཏ་ཅང་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་བ་དེ་ནི་ཡུན་.....
 རིང་པོར་ཆབ་སྲིད་ཐད་དམངས་གཙོ་མེད་པའི་ལན་པ་ཞིག་རེད། གཅིག་སྤྱད་
 ཡོད་ལ་དམངས་གཙོ་ཡང་ཡོད་པ་དང་། སྤྱིག་སྐྱིམས་ཡོད་ལ་རང་དབང་ཡང་
 ཡོད་པ། གཅིག་གྱུར་གྱི་འདོད་ཆོ་ཡོད་ལ་རང་ཆོ་བག་ཐེབས་དང་སྤྱི་སྤྱོད་ཀྱི་
 དཔལ་འབར་བ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པ་བཅས་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཞིག་བྱུང་བ་...
 ཡིན་ན། སྤང་ལམ་གྱི་གསར་འགྱུར་ཉུང་དུ་འགོ་རྒྱུ་དང་། སྤྱད་གཞུང་མི་དགོས་
 པའི་རིང་ལུགས་དེ་མེས་བདེ་ཅམ་ཡོང་གི་རེད། ང་ཚོ་མི་དམངས་ནི་ཁྱོད་ཡངས་
 ལ་ལྟ་རྟོག་བྱེད་ཐུབ་མཁན་དང་། ཁྱིལ་པོར་བསྐྱུན་ཐུབ་མཁན། སྤྱིག་སྐྱིམས་ལ་
 བརྩི་སྤང་བྱེད་ཐུབ་མཁན་བཅས་ཡིན་པ་ང་ཚོར་ཡིད་ཆེས་ཡོད། ང་ཚོ་འི་རིམ་པ་
 ཁག་གི་འགོ་སྲིད་ལས་བྱེད་པ་སྤྱི་དང་། ལྟག་པར་དུ་མགོ་རིམ་ལས་བྱེད་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་སྤང་ལམ་གྱི་གསར་འགྱུར་དང་དབེ་དེབ་བྲིས་མ་ལྟ་བུའི་རིགས་སྤེལ་...
 རེས་མི་བྱེད་པར། ཏང་གི་སྤྱིག་སྐྱིམས་ལ་བརྩི་སྤང་ནན་ཏན་བྱ་རྒྱུ་དང་ཏང་གི་
 གསར་བ་དམ་སྤང་བྱ་རྒྱུར་ཡིད་འཇོག་བྱ་དགོས།

མི་དམངས་མང་ཚོགས་ཀྱིས་བརྟན་པའི་བསམ་འཆར་ལ་ཆ་མཚན་ན་འབྲིག་

པ་ཡོད་ལ་མ་འགྲིགས་པ་ཡང་ཡོད་དང་ཡོད། དེས་ན་དབྱེ་ཞིབ་བྱ་དགོས། ཉང་གི་འགོ་བྱིད་ཀྱིས་མི་དམངས་མང་ཚོགས་ཀྱི་བསམ་འཆར་ཡང་དག་པ་རྣམས་……གཅིག་སྟུང་བྱེད་མཁས་པོ་བྱ་དགོས་པ་དང་། བསམ་འཆར་ཡང་མ་དག་པ་དེ་མིན་ལུགས་ཀྱི་འབྲེལ་བཤད་འོས་འཆམ་ཞིག་ཀྱིས་བྱ་དགོས། བསམ་སྒྲིལ་ཐོག་གི་གནད་དོན་ཐད་“མེ་རྟོག་མཉམ་བཞུགས་དང་། མཁས་བརྒྱ་འབྲན་སློང་”གི་བྱེད་ཕྱོགས་དངོས་སུ་ལག་ལེན་བྱ་དགོས་པ་ལས། མགོ་གཞོན་གྱི་ཐབས་ཤེས་ཅིས་ཀྱང་སྟོང་མི་རུང་། མང་ཚོགས་ཀྱིས་སློང་མོལ་རྟོག་ཅམ་བྱེད་པ་གོ་བ་དང་། ལྷག་པར་དུ་རྣ་ངར་ཆེ་ཅམ་ཡོད་པའི་སློང་མོལ་བྱེད་པ་གོ་མ་ཐག “ཆབ་སྲིད་ཐོག་གི་རྒྱབ་རྟེན་”ཟེར་བ་ཅད་གཙོད་དང་“ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དགོག་གཏམ་”ཟེར་བར་བརྩིས་ནས་ཅད་གཙོད་བྱེད་པར་མ་ཟད། ཆེད་དོན་བཅུགས་ནས་དུང་རྟེག་དང་མགོ་གཞོན་བྱེད་པའི་བྱེད་སྤངས་ངན་པ་དེ་རིགས་ངེས་པར་མཐའ་གཅིག་དུ་བཀག་འགོག་……བྱ་དགོས། སློ་མཐུན་མའོ་ཙེ་དུང་གིས་བྱེད་སྤངས་དེ་རིགས་ནི་དོན་དངོས་ཐོག་རང་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ཞན་པའི་མཚན་ཚུལ་དང་དབང་ཅ་ཉམས་པའི་མཚན་ཚུལ་ཞིག་རེད་ཅེས་སུ་ས་ནས་གསུངས་ཡོད། ང་ཚོའི་རིམ་པ་ཁག་གི་འགོ་བྱིད་ཆོས་རང་ཉིད་མང་ཚོགས་དང་འགལ་ཁྲར་ལངས་པའི་གནས་ཚུལ་ཅིས་ཀྱང་བཟོ་མི་རུང་། དེ་ནི་ངེས་པར་དུ་མཐའ་འཁྱོངས་བྱ་དགོས་པའི་ཅ་དོན་ཞིག་རེད། ང་ཚོའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་དུ་དུང་གསར་བརྗེ་རོ་ཆོལ་པ་ཉུང་ཤིང་ཤིག་ཡོད་པས་དེ་ཆོར་……དོགས་ཚན་གོར་མི་རུང་བ་ནི་བཤད་མ་དགོས་པ་རེད།

ངས་དཔལ་འབྱོར་ཐད་ཀྱི་དམངས་གཙོ་དར་སྤེལ་བྱ་རྒྱུའི་གནད་དོན་དེ་……གཙོ་བོར་བཟུང་ནས་བཤད་ཀྱི་ཡིན། ད་ལྟ་རང་རྒྱལ་གྱི་དཔལ་འབྱོར་དོ་དམ་སྤྱི་གྲོལ་ལ་ཆ་བཞག་ན་དབང་ཆ་གཅིག་དུ་བསྡུས་དྲགས་པའི་སྟོན་འདུག་པས་……འཆར་གཞི་ཡོད་པ་དང་སློ་ཁོག་ཆེན་པོའི་སྟོན་ནས་དབང་ཆ་གསལ་འགྲེལ་སྟོང་……དགོས། དེ་འདྲ་མ་བྱས་ན་རྒྱལ་ཁབ་དང་། ས་གནས། ཁེ་ལས། ངལ་རྩལ་པ་

རང་ཉིད་བཅས་ཕྱགས་བཞིའི་རྒྱར་བཙོན་བྱུང་སྐམས་འདྲོག་སྤུལ་གང་ལེགས་ཀྱང་།
 རྒྱར་གནོད་པ་ཡང་གི་རེད་ལ། རྟེན་རབས་ཅན་གྱི་དཔལ་འབྱོར་དོ་དམ་ལག་
 ལན་བྱ་རྒྱ་དང་ངལ་ཙལ་ཐོན་སྐྱེད་ཀྱི་ལས་ཆོད་ཆེ་ཅུ་གཏོང་རྒྱར་ཡང་གནོད་པ་
 ཡང་གི་རེད། ས་གནས་དང་། ཁེ་ལས། ཐོན་སྐྱེད་ཅུ་ཁག་བཅས་ལ་གཉིར་
 སྐྱོང་དོ་དམ་ཐད་ཀྱི་རང་བདག་དབང་ཆ་དེ་བས་མང་བ་ཞིག་ཡང་བ་བྱ་དགོས།
 རང་རྒྱལ་ལ་ཞིང་ཆེན་དང་། ཡོང་ཁྱེད། རང་སྐྱོང་སྐྱོངས་བཅས་དེ་འདྲ་མང་པོ་
 ཡོད་ཅིང་། ཞིང་ཆེན་འབྲིང་གས་སྤྱི་ཡོ་རྩལ་སྤྱིང་གི་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོ་ཞིག་དང་
 འདྲ་བས་ངོས་འཛིན་གཅིག་གྱུར་དང་། སྤྱི་རྒྱལ་གཅིག་གྱུར། འཆར་གཞི་གཅིག་
 གྱུར། བཞོད་འདྲོམས་གཅིག་གྱུར། བྱ་སྐྱོད་གཅིག་གྱུར་བཅས་ཀྱི་འོག དཔལ་
 འབྱོར་གྱི་འཆར་གཞི་དང་། རྣམ་སྤྱོད། ཕྱི་ཕྱགས་ཀྱི་ཉོ་ཆོང་སྐྱགས་ཀྱི་ཐད་ལ་
 རང་བདག་གི་དབང་ཆ་དེ་བས་མང་བ་ཞིག་སྐྱོད་རྒྱ་དེ་ནི་དགོས་ངེས་སྤྱི་རེད།

དགོས། ལས་མང་ཐོབ་མང་མི་བྱུང་བ་དང་དངོས་པོའི་ཁོ་ཡན་ལ་མཐོང་ཆེན་མི་
 བྱུང་བ་དེ་རྩོན་ཐོན་བ་ཉུང་གས་ལ་ཆ་བཞག་ན་གནད་འགག་མེད་ནའང་། ཟུ་
 ཆེའི་མང་ཆོག་ལ་ཆ་བཞག་ན་མི་འགྲིག་ཅིང་། ཏུས་སྐབས་གྲིག་ལ་འགྲིག་ནའང་
 ལུན་རིང་པོ་བྱས་ན་འགྲིག་གི་མ་རེད། གསར་བརྗེའི་སྤྱིང་སྤྱོད་མ་ནི་ཏ་ཅང་ཅ་
 ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན། གསར་བརྗེའི་སྤྱིང་སྤྱོད་མ་མེད་ན་གསར་བརྗེའི་བྱ་སྤྱོད་ཀྱང་
 ཡོང་མི་སྲིད། འོན་ཀྱང་གསར་བརྗེ་ནི་དངོས་པོའི་ཁོ་ཡན་གྱི་མང་གཞིའི་ཐོག་ནས་
 བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་པས་གལ་ཏེ་རང་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ཏང་གི་སྤྱིང་སྤྱོད་མ་ཁོ་ན་བཞུགས་པ་
 ལས་དངོས་པོའི་ཁོ་ཡན་མ་བསྐྱུབས་ན་དེ་ནི་སེམས་གཙོ་སྤྱོད་པ་རང་རེད།

དེ་བཞིན་དམངས་གཙོའི་སྒོ་ནས་འདེམས་བསྐྱོད་དང་། དམངས་གཙོའི་སྒོ་
 ནས་དོ་དམ། དམངས་གཙོའི་སྒོ་ནས་ལྷ་སྐྱུལ་བཅས་བྱ་རྒྱ་ཆུང་པའི་བཞོ་བ་དང་
 ཞིང་པ་ས་སའི་དམངས་གཙོའི་ཁོ་དབང་འགན་སྲུང་ནན་ཏན་བྱ་དགོས། འཁོར་
 ཁང་གི་ཀྱུ་རུ་རེན་དང་ཐོན་སྐྱེད་ཅུ་ཁག་གི་འགོ་འཛིན་ཆང་མར་ཐོན་སྐྱེད་ཀྱི་.....
 འགན་འཁུར་དུ་འཇུག་པ་དང་དེའི་ཐད་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་འཚུལ་དུ་འཇུག་དགོས་....
 པར་མ་ཟད། རིས་པར་དུ་བཞོ་བ་དང་ཞིང་པ་ཆང་མར་ཡང་ཐོན་སྐྱེད་ཀྱི་འགན་
 འཁུར་དུ་འཇུག་པ་དང་ཐབས་ཤེས་འཚུལ་དུ་འཇུག་དགོས།

མི་དམངས་དམངས་གཙོ་འགན་སྲུང་བྱེད་སྐབ་པའི་ཆེད་དུ་རིས་པར་དུ་....
 ཁྲིམས་ལུགས་ལ་བྱགས་སྒྲན་ཐུག་དགོས། དམངས་གཙོ་དེ་རིས་པར་དུ་ལམ་
 ལུགས་ཅན་དང་བཅའ་ཁྲིམས་ཅན་དུ་འཕྱར་བར་བྱས་ནས་ལམ་ལུགས་ དང་.....
 བཅའ་ཁྲིམས་དེ་རིགས་འགོ་བཙུག་པ་འཕྱར་ཁྲོག་བྱུང་བ་དང་ཆབས་ཅིག་འཕྱར་...
 ཁྲོག་མི་ཡོང་བ་དང་། འགོ་བཙུག་པའི་ལྷ་སྤངས་དང་དོ་སྤངས་བྱེད་ས་འཕྱར་ཁྲོག་
 བྱུང་བ་དང་ཆབས་ཅིག་འཕྱར་ཁྲོག་མི་ཡོང་བར་བྱ་དགོས། ད་ལྟའི་གནད་དོན་ནི་
 བཅའ་ཁྲིམས་འཕུས་སྒོ་ཅ་བ་ནས་མི་ཆང་བ་དང་། བཅའ་ཁྲིམས་མང་པོ་ཞིག་
 ད་དུང་བཞོས་མེད་པ་དེ་རེད། ཏྲག་པར་འགོ་བཙུག་པས་བཞུགས་པའི་སྤྱད་ཆ་

7

བྱས་ཏེ་ཀླུ་ཡོངས་སུ་བྱམ་མོང་དུ་སྦྱོད་ཀྱི་བཅའ་སྤྲོད་ཆོས་ཞིག་བཅོས་ཚུགས་ནི་...
 རེད། བཅའ་སྤྲོད་ཆོས་བཅོས་དང་ཁ་གསལ་བྱེད་སྐབས་དོན་ཚན་གཅིག་འབྲས་
 ཚང་བུར་ན་དོན་ཚན་དེ་རང་བཅོས་དང་ཁ་གསལ་བྱ་དགོས་པ་ལས།
 “སྤྱི་ཆས་ཆ་ཚང་”བསྤྱི་ཆུ་སྤྱི་ཆུ་ལ་ལྟར་བྱེད་མི་རུང་། མདོར་ན་མེད་པ་ལས་
 ཡོད་ན་དགའ་བ་དང་། དལ་པོར་བྱས་ནས་བཅོས་པ་ལས་མཚུགས་པོར་བཅོས་ན་
 དགའ་གི་རེད། དེ་མཉམ་ང་ཚོས་ད་དུང་ཀླུ་སྤྱི་བཅའ་སྤྲོད་ཆོས་ཞིག་འཇུག་བྱེད་
 བྱགས་ཆེ་ཅུ་གཏོང་དགོས།

ཀླུ་ཁབ་ལ་ཀླུ་སྤྲོད་ཆོས་པ་དང་། ཏང་ལ་ཏང་ལྷགས་ཏང་སྤྲོད་ཆོས་
 དགོས་པ་རེད། ཏང་གི་སྤྱི་ཆུ་ཡིག་ནི་ཏང་ལྷགས་ཏང་སྤྲོད་ཆོས་ཀྱི་ཆ་བའི་ནང་གི་ཆ་
 བ་དེ་རེད། ཏང་ལྷགས་ཏང་སྤྲོད་ཆོས་དེ་མེད་ན་ཀླུ་སྤྲོད་ཆོས་ཀྱི་འགན་སྐྱོང་བྱེད་
 ཁག་པོ་རེད། རིམ་པ་ཁག་གི་སྤྱི་ཆུ་སྤྲོད་ཆོས་ཞིག་བཞེས་ཀྱི་ཡོད་ལྟར་ཁང་དང་ཆ་
 འཇུགས་ལྟེ་ཁག་གི་ལས་འགན་ནི་ཕྱོད་དོན་ཐག་གཅོད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་པར།
 དེ་བས་གལ་ཆེ་བ་ཞིག་ནི་ཏང་ལྷགས་ཏང་སྤྲོད་ཆོས་སྤྱི་བྱས་ཏེ་ནན་ཏན་གྱིས་
 ང་ཚོར་ཏང་སྤྲོད་ཆོས་ཡག་པོ་ཡོང་བར་བྱ་ཀྱི་དེ་རེད། ཏང་གི་སྤྱི་ཆུ་སྤྲོད་ཆོས་ཏང་འགལ་
 མཁན་སུ་ཞིག་ཡིན་རུང་དེར་སྤྱི་ཆུ་སྤྲོད་ཆོས་ལག་ལེན་བྱས་ནས་བྱས་ཆེས་དང་སྦྱོར་
 ཆ་གསལ་པོ་ཡོང་བ་དང་། བྱ་དགའ་སྦྱོད་ཀྱི་དང་ཆད་པ་གཅོད་ཀྱི་གསལ་པོ་
 ཡོང་བར་བྱས་ཏེ་སྦྱོད་བཟང་ཀླུ་སྤྲོད་ཆོས་ཏང་སྤྲོད་ཆོས་ལ་རུང་དེག་བྱ་དགོས།

༡། མི་དམངས་དམངས་གཙོའི་སྲིད་དབང་གིས་
འཛིན་མཐའ་འཁྱོངས་བྱ་དགོས།

དེང་རབས་ཅན་གཞི་མཛོན་ཏུ་བསྐྱར་བར་
ངེས་པར་ཏུ་གཞི་ཅའི་ཅ་དོན་གཞི་
མཐའ་འཁྱོངས་བྱ་དགོས།

(1979 ལོའི་ཟླ་ 3 ཚེས་ 30 ཉིན།)

དོན་ཚན་གཉིས་པ། ང་ཚོས་ངེས་པར་ཏུ་འཁྱོར་མེད་གྲུལ་རིམ་གྱི་སྲིད་
དབང་གིས་འཛིན་མཐའ་འཁྱོངས་བྱ་དགོས། ང་ཚོས་དེའི་བསྐྱགས་མང་པོ་བྱས་
ནས་འཁྱོར་མེད་གྲུལ་རིམ་གྱི་སྲིད་དབང་གིས་འཛིན་དེ་མི་དམངས་ལ་ཆ་མཚན་...
ནས་བཞད་ན་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་དམངས་གཙོ་ཡིན་ལུགས་དང་། བཅོ་པ་
དང་། ཞིང་པ། ཤེས་ཡོན་ཅན། ངལ་རྩལ་པ་གཞན་དག་བཅས་ཀྱིས་སྐྱོན་མང་ཏུ་
ལོངས་སུ་སྤྱོད་པའི་དམངས་གཙོ་ཡིན་ལུགས། ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གི་དམངས་གཙོ་ཁྱབ་
ཆ་ཤོས་དེ་ཡིན་ལུགས་བཅས་གསལ་པོར་བཞད་ཡོད། དམངས་གཙོ་ལག་ལེན་བྱ་

* འདི་ནི་ཁྱོ་མཐུན་ཉེང་ཞེས་མིན་གྱིས་ཉང་གི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་ལས་དོན་ སྤྱི་
གཉེར་ཚོགས་འདུའི་ཐོག་གནང་བའི་གསུང་བཞད་དེ་《གཞི་ཅའི་ཅ་དོན་གཞི་ མཐའ་...
འཁྱོངས་བྱ་དགོས་》ཞེས་པའི་ནང་ནས་བསྐྱེད་པ་རེད།

10